

յայն բլուրն, եւ գայլ զօրս զոր կոտորեցին. եւ այժմ թէքիէ է Տաճկաց, եւ կոչի Չօմախ-տէտէ»:- Ի տեղեացոյ այդոցիկ որք առապարք եւ քարքարուտք յայտնին, Շապլխերու քարինքն՝ տան գուշակել հանս եւ կտուրս Պաղլէղի:

225. Պրոքարտ ուղեւոր ՚ի Սիւ.- Ուղղագոյն եւս կոչի սա Պուրքարտ ՚ի Սիոն լեռնէ, (Burchard de Monte Sion), զի վանական էր կամ կայր՝ ի վանս լերին Սիոնի, եւ գրեաց զտեղեաց Սրբոյ երկրին (Descriptio Terrae Sanctae). առ Բ Լեւոնիս յամի 1283 կամ 1284 եկեալ եկաց յարքունիս նորա. ուր՝ ասէ տեսեալ զնա բազում անգամ անդրանկան հանդերձ (Հէթում Բ) եւ իշխանօքն նստեալ առ ոտս կաթողիկոսին, լսել խրատս. եւ զքառասներորսն պահել հացիւ եւ ջրով, եւ միայն՝ ի սոսի Աւետեաց՝ լուծանել ձկամբ եւ գինեաւ, եւ այն հրամանաւ նորին կաթողիկոսի:

226. Կոստանդին Գ թագաւոր, Լիպարիտ, եւ այլն:- Պատմիչք եւ յիշատակք՝ որդի Պարոն Հէթմոյ Ջամբուլայի ասեն զԿոստանդին Գ. Տարտէլ փռանկ՝ միայն յօտար տոհմէ եւ բռնաւոր ասէ եւ ոչ՝ իբուն արքայազանց. այլ ոչ որ յիշէ զցեղն, զոր ես կարծեմ զՆդիբրցին, զի նա էր ջամբուլայ յաւուրս Լեւոնի Դ. իսկ սորա (Լեւոնի) թոռն լինել, ըստ այլում աւանդութեան, անընդունակ է. զի Լեւոն՝ իմեռանելն թողեալ էր մանկիկ մի երախայ Հէթում անուն, որոյ գրեաթէ անմարթ է ունել չափահաս որդի՝ թագաւորութեան թեկնածու՝ յամի 1364 կամ 1367. այն զի եթէ թոռն էր Լեւոնի՝ ոչ օտար որ էր՝ այլ իրաւամբ ժառանգ. եւ ոչ յառաջ քան զնա անկ էր Բ Կոստանդինի թագաւորել, այլ մանաւանդ Հէթմոյ՝ որդւոյ Դ Լեւոնի, որ՝ զի չիք այլ յիշատակ՝ յայտ լինի վաղամեռիկ եղեալ յետ մահուան հօրն: Բայց եթէ այլազգ իմանալի է զթոռն, ոչ գիտեմ:- Շփոթք են եւ յանձինս՝ որ՝ իդէպս պատերազմաց առ սովին Գ Կոստանդեաւ յիշին: Ժամանակագիրն Կիլիկիոյ ծանուցանէ զի Լիպարիտ Քաջն մարաջախտ՝ որդի է Թորոսի աւագ մարաջախտի, եւ կրսեր եղբայր Վասլի, զի սա էր աւագ մարաջախտ՝ ՚ի ժամանակի շահատակութեանն եւ նահատակութեան, առ որովք կայր եւ այլ ոմն մարաջախտ Օշին անուն եղբայր Թորոսի եւ հայր Վասլի. յորոց յայտ լինի՝ զի սովորութիւն էր՝ ի ժամանակին՝ մարաջախտ կոչել զգօրապետս: Իսկ զօրավարն թշնամի՝ որ կոչի Շահար-օղլի՝ ըստ տոհմին, եւ յատուկ անուամբ Մանչակ կամ